

Dato: 18. maj 2015
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Morten Holland Heide
Sagsnr.: 2015-730-0668
Dok.: 1546127

STRAFFERETSPLEJEUDVALGETS KOMMISSORIUM

om inddragelse af forholdene under en tidligere afsoning eller varetægtsfængsling ved behandlingen af en straffesag

1. Der er behov for at overveje, i hvilket omfang relevante forhold under en gerningsmands eventuelle tidligere varetægtsfængsling eller afsoning af straf kan og bør inddrages i forbindelse med behandlingen af en ny straffesag mod den pågældende.

Relevante forhold under en afsoning eller varetægtsfængsling kan f.eks. omfatte overtrædelse af ordensregler, manglende efterkommelse af anvisninger fra personalet eller voldelig/truende adfærd. Afhængig af de nærmere omstændigheder kan sådanne forhold eksempelvis medføre disciplinærstraf, eller at der rejses en straffesag mod den pågældende.

Der er imidlertid behov for, at det afklares, i hvilket omfang forholdene under en tidligere afsoning eller varetægtsfængsling, herunder eventuelle disciplinærstraffe, kan og bør inddrages ved behandlingen af en straffesag mod den pågældende, navnlig når retten skal tage stilling til spørgsmål om varetægtsfængsling, og ved en eventuel udmåling af straf, hvis den pågældende findes skyldig.

2. Retsplejeloven indeholder i kapitel 70 bestemmelser om varetægtsfængsling.

Betingelserne for at foretage varetægtsfængsling fremgår bl.a. af retsplejelovens § 762. Bestemmelsen giver adgang til under nærmere betingelser at foretage varetægtsfængsling, når der er begrundet mistanke

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

om, at sigtede har begået nærmere angivet alvorlig kriminalitet, og der er bestemte grunde til at antage eller frygte, at sigtede vil unddrage sig strafforfølgning, begå ny kriminalitet eller ødelægge beviser i sagen.

Bestemmelsen giver endvidere under nærmere betingelser adgang til at foretage varetægtsfængsling, hvis der er særligt bestyrket mistanke om, at sigtede har begået nærmere angivet mere alvorlig kriminalitet, når hensynet til retshåndhævelsen kræver, at sigtede ikke er på fri fod. En sådan såkaldt retshåndhævelsesarrest er ikke begrundet i efterforskningsmæssige hensyn, men i hensynet til befolkningens retsbevidsthed og den nødvendige alvor og konsekvens i retshåndhævelsen.

Retsplejeloven indeholder ikke særlige regler om, hvilken betydning forholdene under en eventuel tidligere afsoning eller varetægtsfængsling skal tillægges ved rettens afgørelse om varetægtsfængsling.

3. Den straf, som en gerningsmand idømmes, fastsættes – inden for den strafferamme, som finder anvendelse for den pågældende forbrydelse – efter reglerne i straffelovens kapitel 10 om straffens fastsættelse.

Det følger af disse regler, at der ved straffens fastsættelse under hensyntagen til ensartethed i retsanvendelsen skal lægges vægt på lovovertrædelsens grovhed og på oplysninger om gerningsmanden. Ved vurderingen af lovovertrædelsens grovhed skal der tages hensyn til den med lovovertrædelsen forbundne skade, fare og krænkelse samt til, hvad gerningsmanden indså eller burde have indset herom. Ved vurderingen af oplysninger om gerningsmanden skal der tages hensyn til dennes almindelige personlige og sociale forhold, dennes forhold før og efter gerningen samt dennes bevæggrunde til gerningen.

Det følger endvidere af reglerne, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed bl.a., at gerningsmanden tidligere er straffet af betydning for sagen, eller at gerningen er begået af en person, der udstår straf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter.

Det fremgår ikke herudover af straffeloven, i hvilket omfang forholdene under en tidligere afsoning eller varetægtsfængsling, herunder eventuelle disciplinærstraffe, skal indgå ved fastsættelsen af straf.

4. Strafferetsplejeudvalget har flere gange tidligere behandlet kommissorier om varetægtsfængsling. Det drejer sig navnlig om betænkning nr. 728/1974 om anholdelse og varetægt, betænkning nr. 975/1983 om isolation af varetægtsarrestanter, betænkning nr. 978/1983 om varetægtsfængsling i voldssager, betænkning nr. 1219/1991 om isolationsfængsling i andre europæiske lande, betænkning nr. 1358/1998 om varetægtsfængsling i isolation, betænkning nr. 1469/2006 om varetægtsfængsling i isolation efter 2000-loven og betænkning nr. 1496/2008 om retshåndhævelsesarrest i sædelighedssager.

Straffelovrådet har ved behandlingen af flere kommissorier beskæftiget sig med spørgsmål om straffastsættelse. Det gælder ikke mindst i betænkning nr. 1424/2002 om straffastsættelse og strafferammer, som bl.a. har dannet baggrund for den nuværende lovfæstelse af en række af de almindelige regler i straffelovens kapitel 10 om straffens fastsættelse.

Det specifikke spørgsmål om betydningen af forhold under en tidligere afsoning eller varetægtsfængsling ved behandlingen af en straffesag, navnlig når retten skal tage stilling til spørgsmål om varetægtsfængsling og ved en eventuel udmåling af straf, har derimod ikke været taget op til mere principiel overvejelse.

5. Strafferetsplejeudvalget anmodes på denne baggrund om at redegøre for, i hvilket omfang forholdene under en tidligere afsoning af fængselsstraf eller en varetægtsfængsling, herunder eventuelle disciplinærstraffe, kan inddrages ved behandlingen af en straffesag, navnlig når retten skal tage stilling til spørgsmål om varetægtsfængsling, og ved en eventuel udmåling af straf til gerningsmanden.

Strafferetsplejeudvalget anmodes endvidere om at komme med forslag til, hvordan det kan sikres, at forholdene under en eventuel tidligere afsoning eller varetægtsfængsling inddrages ved behandlingen af en straffesag og ved en eventuel udmåling af straf til gerningsmanden, samt beskrive fordele og ulemper herved. Udvalget skal herunder inddrage hensynet til Danmarks internationale forpligtelser.

Strafferetsplejeudvalget anmodes herudover om i relevant omfang at udarbejde et lovudkast, der gennemfører udvalgets forslag.